

Nechtěla za barákem větrný park. Vykreslili ji jako ruskou agentku

parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Nechtela-za-barakem-vetrny-park-Vykreslili-ji-jako-ruskou-agentku-787347

Jakub Vosáhl

February 20, 2026

Exkluzivní rozhovor pro Parlamentní listy poskytla Katarína Ondrušová, která s kolegy na Slovensku shromáždila a publikovala stovky studií o negativním působení větrných elektráren a byla proto označena za „ruskou agentku“.

Kdy jste se začala zajímat o větrné parky na Slovensku?

Motivace nebyla politická. Bylo to osobní. Zásadně mě to zasáhlo v okamžiku, kdy jsem se dozvěděla, že větrné farmy budou umístěny přímo nad naší vesnicí – prakticky na okraji katastru – a že kvalitu našeho života mají určovat dvě sousední vesnice. A někdo, kdo tu nežije a nebude tolerovat změnu kvality života, prostě přijde, ukáže prstem na mapu a řekne: Tady to bude stát. Dodnes si kladu jen jednu otázku: Jak je možné, že o místě, kde člověk žije po celý život, může rozhodnout někdo, kdo zde ani nebydlí a nebude za takové změny nést následky?

Proč jste se do toho s kolegy pustili, když vás na začátku nazývali podvodníky a lháři?

Na začátku nám říkali podvodníci, lháři... Téměř blázni, kteří to údajně nechápou. Ale takhle se o domově nerozhoduje. Ne tak – nejdřív budeme stavět, pak uvidíme. A to mě nastartovalo. Když vám někdo řekne, že jste příliš obyčejní na to, abyste se zeptali, máte dvě možnosti – buď mlčet, nebo hledat pravdu. Pozvali jsme lidi z Rakouska, aby se k nám přidali. Běžní občané, ne politici.

A ti nám vyprávěli, jak to začalo u nich. Investoři a vláda dávali stejné sliby. „Bude to výhodné, budeš mít levnější energii, nic se v tvém životě ani v okolní přírodě nezmění.“ A pak nám otevřeně řekli, jak se jejich životy změnily. Jak jejich energie nebyla levnější, ale mají dražší účty i oni. Jak sliby zmizely, když turbíny už stály.

Začala jsem studovat ještě víc. Vědecké studie z celého světa, odborné názory. Zkušenost zemí, kde s tím žijí už roky. Na jedné straně slyšíme spoustu prázdných vět bez ověření: „Koneckonců, už to tam mají, mají to i jinde, proč bychom to nemohli mít také?“ Ale nikde nezačali s turbínami téměř 270 metrů vysokými. To je u nás i v Česku unikát, protože nemáme vítr na břehu moře a chtějí postavit stožáry vyšší, než jsou naše hory, aby jim to vůbec něco vyrábělo. A proto se ptám, proč bychom se měli spoléhat na sliby investora namísto toho, abychom naslouchali skutečným zkušenostem lidí, kteří s tím už žijí? Vydali jsme tedy evropské i světové zkušenosti s větrnou energetikou a zdravotními dopady jako knížku, která investory nejvíce štve. Oni žádnou jinou nemají, krom šekové knížky a úplaty okolí za sníženou kvalitu života.

Jak jste se dostala do České republiky?

Ani to přesně nedokážu říci, přišlo to postupně a samo. Po rozdělení Československa jezdím do Čech stále, společnou republiku jsem měla ráda a vztahy zůstaly i po jejím rozdělení. Postupně jsme zjistili, že lidé se potýkají se stejnými problémy v České republice a nejen tam, ale i v dalších zemích, třeba ve Francii nebo v Německu. Začali jsme si psát, povídat, pomáhat si a vyměňovat informace. O naši publikaci je zde velký zájem, Češi nic podobného neměli, a naše poznatky jsou z celého světa. Slovenštině ještě z minula dobře rozumí, a tak se ani nic nemuselo překládat. A dnes je mnoho z nás, kteří nechtějí mlčet, pokud jde o náš domov i zdraví a kvalitu života našich rodin.

Katarina Ondrušová

Co si myslíte o tom, že jste byla označena jako „ruský agent“?

Upřímně? Už jsem zažila spoustu samolepek. Ale to mě překvapilo. Jste jenom obyčejný člověk, který chrání svůj domov, a najednou z vás někdo udělá aktivistu a pak agenta. Je to absurdní. Takže se ptám: Pokud dnes s něčím nesouhlasíte, jste automaticky ruský agent? Nebo naopak „Sorosův muž či žena“, jako někteří pracovníci neziskovek? Většina z nás si musí na své živobytí vydělat vlastní prací, zatímco tito lidé dostávají za svou práci mzdu. U toho se nechovají jako obchodní agenti, hájící zájmy investorů, ale jako zachránci světa. Stále je tu místo pro obyčejného člověka, který nebere dary, dotace neziskových organizací, neplní politický řád. Obětuje své vlastní peníze, volný čas a klid jen proto, aby pochopil rozhodnutí politiků, kteří ho mají zastupovat a kteří mohou změnit jeho kvalitu života. Nebo pro takového člověka není v dnešní společnosti už žádný prostor?

Nepatřím do žádné geopolitické škatulky. Patřím tam, kde jsem se narodila. Kde mám domov.

Jaké reakce máte od lidí a od starostů?

Mám podporu od mnoha lidí. Snažíme se také říkat to, co investor neříká. Přirozeně prezentuje projekt pozitivně – to je jeho úkol. Přinášíme z druhé strany otázky a možná rizika. Pokud jsou občané informováni z obou stran, ať si sami rozhodnou, zda chtějí větrné elektrárny, nebo ne. O tom má demokracie být. Samozřejmě jsou i lidé, kteří věří, že jde o ekologické řešení a že přinese jen výhody. To respektuji. Každý názor si zaslouží prostor. Ale neměli bychom tímto názorem omezovat kvalitu života druhých, kteří mají jiný názor a nechtějí v tom žít. Energetika je o celonárodním porozumění, a na Slovensku už máme bezemisní energetiku, jinou ani nepotřebujeme. Tady jde většinou o malou skupinku lidí, které slibují úplatu za omezení kvality života, a o elektřinu, která na Slovensku díky našim jaderným elektrárnám ani neskončí.

Co se týče některých starostů, řeknu to otevřeně – je mi líto, že u některých mám pocit, že zapomněli, že jsou ve veřejné službě pro své občany. Jejich úkolem by mělo být hájit zájmy obce, nikoli jednostranně bránit projekt investora. Z postoje a chování některých z nich mám dojem, že zde může být i určitá osobní ekonomické motivace, fanoušků Green Dealu je zde opravdu velmi málo. To je něco, co si zaslouží větší transparentnost, a také ochranu občanů v případě, že by takový postup vedl v jejich neprospěch. Pokud by se prokázalo, že někoho z nich třeba zkorumpovali, musel by pak možná investor uvést krajinu do původního stavu vlastním nákladem.

A investoři? Často už ani nechodí na veřejné diskuse, ale namísto k lidem chodí lobbovat k politikům na místní i vládní úrovni. Možná proto, že odpovídat na konkrétní otázky je obtížnější než dávat obecná ujištění. Namísto seriózní diskuse zůstávají hádky a nálepkování od různých aktivistů, a i reklama v některých médiích se dá snadno zaplatit, ne všichni prezentují nezávislý názor. Zkuste se s příběhy rodin ve Francii, které vyhrály spory o poškození jejich zdraví, dostat v Čechách nebo na Slovensku do mainstreamových médií. A tak nezbývá nic než „nálepková“ reklama. Oni totiž žádné studie o zlepšení zdraví a života v blízkosti větrné elektrárny nemají.

Vyšla kniha plná vědeckých studií – co byste na ni řekla?

Jsou zde citace mnoha odborných studií z celého světa. Čtenář si tedy, na rozdíl od ideologických příruček, může udělat svůj nezávislý názor a sehnat si i další prameny. V naší publikaci se dozvíte, že na projektech větrné energetiky kromě názvu není téměř nic „zeleného“. Mluvíme o elektrárnách, které stojí v blízkosti našich obydlí a uprostřed naší krásné přírody v relativně malé zemi. Nikoli někde na poušti nebo v jiné pustině. Svědectví a závěry téměř 300 vědeckých studií z celého světa, které se zabývají dopady větrných elektráren na lidi a přírodu, jsou vážná a nelze je ignorovat. Najdete zde více než 600 literárních zdrojů a téměř 900 odborných odkazů, včetně recenzovaných vědeckých článků, které poukazují na možné dlouhodobé a nevratné dopady těchto projektů.

Není to kniha názorů nebo emocí. Je to sbírka veřejně dostupných dat, analýz a výzkumů, které jsme shromáždili a zpřístupnili na jednom místě. Běžný člověk nemá čas ani příležitost projít stovky stran odborných textů v cizích jazycích. Proto byla tato kniha vytvořena – aby se rozhodovalo na základě faktů, nejen marketingových prezentací, mnohdy podporovaných ideology z různých hnutí, která ale obvykle nejsou z vaší obce a nikdo z nich obvykle u takové elektrárny nebydlí.

Takže otázka není, zda bychom se měli bát už předem. Otázka zní, proč se o stovkách vědeckých studií nemluví tak otevřeně, jako o slibech investorů? Když se česká nebo slovenská vláda odvolává na unijní pravidla, je dialog s občany o takové závažné věci povinný, to jsme podepsali už ve vstupní smlouvě do Evropské unie. Tedy děláme vlastně práci, kterou naše politické kruhy dosud zanedbaly. V tomto smyslu by nás spíše měly označovat za agenty Bruselu chránící lidi a svou zemi proti nevídanosti politiků a aroganci nadnárodního kapitálu. Ve skutečnosti nejde ani o „investici“ do energie, kterou pak někdo na Slovensku spotřebuje, vyvážíme ji už nyní a dostavujeme v Mochovcích další reaktor. Ta elektřina skončí ve skutečnosti za hranicemi, větrné parky budou stát u nás a za zisky investorů ponese zodpovědnost česká nebo slovenská vláda z peněz svých občanů.

Někteří lidé vás spojují s politickými stranami a sdruženími. Jste někde členem?

Nejsem aktivní v žádné politické straně. Pokud začnete bojovat za to, aby vaše děti vyrůstaly v domově, který jste budovali celý život, najednou zjistíte, že vám je jedno, který politik vám pomůže.

Musíme si uvědomit jednu věc – nezáleží na tom, kdo je na které „politické“ straně nebo na kterou světonázorovou stranu je orientován. Všichni budeme žít pod těmi turbínami. Hluk nerozlišuje voliče. Nevybírají stín ani vibraci podle své politické příslušnosti. Proto mluvím s každým, kdo je ochoten naslouchat. Protože tohle není o politice, je to o domově.

Co byste řekla na závěr?

Nakonec bych chtěla položit otázky. Pokud větrné farmy skutečně nejsou škodlivé a shromáždili jsme mnoho vědeckých důkazů o možných rizicích, pak nám prosím předložte jasná a ověřitelná pozitiva z jejich výstavby. Dokažte, že neškodí. Pokud nehrozí žádné zdravotní riziko, proč Evropská unie ponechala petici otevřenou a po předložení důkazů začala řešit problém hluku a infrazvuku? Koneckonců, nejde o reakci na podvod, ale na odbornou diskusi. Ta u nás ani v Česku při takzvané „implementaci“ evropské směrnice ani nepoběhla, a už je jasné, kde budou pozemky pro investory, když nikdo nevyhodnotil jejich sociální a ekonomické dopady na celé dva členské státy, i když to měli za povinnost?

Jak je možné, že paní Danuše Nerudová označuje nálepkami obyčejné lidi, kteří spoléhají na vědecké poznatky a chtějí jen chránit své domovy? Honosí se nějakými tituly a namísto odborné argumentace bude urážet druhé? Zrovna od ní bych očekávala alespoň správné fyzikální jednotky, když už byla rektorkou univerzity. Měli bychom očekávat argumenty a fakta od veřejných činitelů – veřejná funkce je povinná nést odpovědnost, ne diskvalifikovat a propouštět občany za kladení otázek a obranu svých domovů a vůbec se s nimi o tom nebavit.

Proto navrhuji pouze jedno, posadme se ke stejnému stolu. Politici, vědci, profesori, odborníci v energetice i prostí občané. Pojdme otevřeně mluvit o tom, co je opravdu dobré pro lidi i pro stát. Nejsme proti alternativním zdrojům energie. Podle doporučení směrnice RED III by však mělo mít přednost využívání již zatížených oblastí – bývalých výsypek, kalových nádrží, skládek, brownfieldů, degradované půdy. Dokonce i parkoviště u marketů zde předepisují. Máme zde v Čechách nebo na Slovensku také nějaké akcelerační zóny? Zničené a dále nepoužitelné půdy máme z minula ve společném průmyslovém státě přebytek, v České republice kolem tří tisíc lokalit. Často je to jediná využitelná půda, která byla znehodnocena nešetrnou industrializací za minulého režimu a dnes už na ní ani ty podniky v mnoha případech nestojí, je tedy naprosto volná. Není potřeba dále ničit zemi, kterou máme chránit a kterou jsme dostali jako dar. Nebo chceme na Krušné hory, které byly v minulosti zničeny až na holé stráně a dnes pracně rekultivovány, nasázet lesy větrníků, které se budou tyčit nad jámou povrchového dolu, a toto aplikovat i na další krajinu a přírodu? Je lépe obnovitelné zdroje energie umísťovat do krajiny již zničené, která obvykle není ani obydlena a vzácných živočichů je zde také velmi omezeně, na odkališti nebo v měsíční krajině povrchového dolu se usadí jen málokterý vzácný živočich. A přesně takový postup obsahuje i směrnice RED III z Bruselu. Lžou nám tedy ve skutečnosti ve dvou oblastech, nejenže je to zdraví neškodné, ale i že to takto musíme dělat. Nemusíme, přečtěte si i ty bruselské zákony. Podle nich to totiž ani takto dělat nemáme.

Pokud má být energetický přechod spravedlivý, musí být také upřímný. A upřímnost začíná respektem k lidem, kteří tam žijí.